

اثر اعمال سیاست های مدیریتی بر تامین نیازهای کشاورزی و زیست محیطی

(مطالعه موردی: سدهای حوضه گاماسیاب)

بهرام رستمی^{۱*}، آرش آذری^۲، میترا جوان^۳

۱- کارشناس ارشد عمران (مدیریت منابع آب)، دانشگاه رازی. (rostami.bahram@yahoo.com)

۲- استادیار گروه مهندسی آب، دانشگاه رازی. (Arashazari.ir@gmail.com)

۳- استادیار گروه مهندسی عمران، دانشگاه رازی. (javanmi@gmail.com)

چکیده

هدف از مدل یکپارچه (به هم پیوسته) مدیریت منابع آب، ایجاد یا سوق دادن عرضه و تقاضای آب به سمت تعادل است به نحوی که حداقل نیاز منابع آب برای همه ذینفعان فراهم گردد. برای رسیدن به این هدف استفاده از ابزارهای شبیه سازی منابع و مصارف آب ضروری به نظر می رسد. در راستای ضرورت این امر از مدل ویپ^۱ جهت برنامه ریزی و مدیریت عرضه و تقاضا در حوضه آبریز گاماسیاب برای سدهای حوضه گاماسیاب (سد های قشلاق، جامیشان و کبوترلانه) واقع در استان کرمانشاه استفاده شد. شبیه سازی سیستمی بهره برداری از سدهای مذکور با هدف تدوین سیاستهای بهره برداری به منظور تأمین نیازهای زیست محیطی و کشاورزی با در نظر گرفتن شرایط موجود انجام گرفته است. نتایج استفاده از مدل ویپ در مدیریت منابع آب این بخش نشان می دهد که اراضی دشت های جامیشان و جیحون آباد و آب باریک و هم چنین حقابه ها مشکل کمبود آب دارند و در شرایط حاضرمیزان متوسط درصد کمبود سالانه اراضی در بعضی فصول نزدیک به ۲۵ درصد می باشد که درصد قابل توجهی است که می توان با تغییر الگوی کشت و کاهش سطح زیر کشت و یا با افزایش راندمان آبیاری، توسعه طرحهای آبیاری تحت فشار و افزایش راندمان انتقال آب می توان تا حدودی کمبودها را جبران کرد. هم چنین نیاز زیست محیطی در این حوضه در اکثر ماه ها تامین نمی شود که نیازمند توجه جدی است. در این مطالعه از سناریوی اصلاح الگوی کشت استفاده شد که باعث افزایش تامین نیازها در بخش های کشاورزی و زیست محیطی به طور قابل توجهی شده است.

واژه های کلیدی: شبیه سازی، ویپ، سد کبوترلانه، سد جامیشان، سد قشلاق، حوضه گاماسیاب، الگوی کشت

¹ WEAP